

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виходять три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

PIK X.

Ч. 35 (1088).

ВІСНОК, 27. БЕРЕЗНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MARCH 27th, 1928.

No. 35 (1088).

VOL. X.

СВЯТКУВАННЯ ДЕСЯТИХ РОКОВИН ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ.

В день десятирічного ювілею нашої організації ввінніпегське українське робітництво зложило поверх 2,000 доларів на сплату догуг друкарні й школи.

Десять років тому кілька десятків українських робітників у Вінніпегу, що стояли під проводом тодішньої Української Соціал-Демократичної Партії, зібралися в маленькій Роял театрі на Мейн стріті й започаткували організацію, яка є нині найбільшою того роду робітничою організацією в цілком івнічно-американському континенті. Навіть самі основателі цієї організації не здавали собі справи, що започаткована ними праця поширяться на цілу розлогу Канаду, що з одного товариства у Вінніпегу повстане велика всерева організація. Ініціатори будови власного будинку мали на думці приміщення, де могли б збиратися ввінніпегські українські робітники, замість винаймати невідгдані приміщення чи салі, а головне мали вони на думці приміщення для своєї газети — "Робочого Народу". А сьогодні, після десяти років, не лише є придбаний до головного будинку у Вінніпегу окремих будинок, у яких містяться друкарня, редакція й адміністрація нашого великого видавництва (замість одного "Робочого Народу" виходить дві газети і два журналі), але й подібні будинки, більші й менші, є збудовані в 56 містах і містечках по цілій Канаді. Оце є ті досягнення ТУРФДІМ за 10 років, які кожний, хто має очі, мусить побачити, хоч би він і нічого не читав у газетах або не чув на мітингах про великі досягнення нашої організації на освітньо-культурнім полі.

Ц. К. Секції Молоді — т.ка Марія Білінська; від Головного Заряду Р.З.Т. — т. С. Хвалібога; від місцевого відділу ТУРФДІМ — т. А. Хоркавін; від відділу Р.З.Т. — т. В. Н. Колісник; від відділу Жінсекції — т.ка А. Патеж; від відділу Секції Молоді — молоденький товариш П. Кучма; від учнів В.О.К. — т. К. Кревенчук. Після того секретар мітінгу т. Д. Мойсок відчитав привітні телеграми, що наспіли з нагоди десятиріччя ТУРФДІМ. По відчитанні телеграм голова поклав до слова тов. М. Поповича. Тов. Попович у своїй обширній промові з'ясував положення українських робітників у Канаді десять і більше років тому назад, вказав на ті великі труднощі, які треба було поборювати передовим товаришам, щоб притягти робітників до робітничої організації, а далі перейшов до початків організування нинішнього ТУРФДІМ. Згадавши про дуже тяжку працю, яку треба було виконувати в часі панування реакції в Канаді, коли саме будовано Український Робітничий Дім у Вінніпегу, т. Попович навів величезні досягнення ТУРФДІМ за 10 років на всіх длянках. Своєю промовою т. Попович закінчив апелем за жертвами на сплату догуг, що тяжить ще на новим будинку, себто на друкарні й школі. На його захист присутні товариші й товаришки, включно з організаціями, зложили і здекларували \$2,046.25.

Святковий концерт.

Вечером в салі Українського Робітничого Дому відбувся величавий святковий концерт, в якому брали участь всі мистецькі сили, що гуртувалися в Укр. Роб. Домі. В першій частині програми виголосив привіт тов. М. Смит, представник українських робітничих організацій у Трансконі. На концерті виголосив промову т. М. Шатувський, секретар Ц.В.К. ТУРФДІМ. Він перейшов історію розвитку ТУРФДІМ та вказав на великі здобутки нашої організації за 10 років її існування. На закінчення промови т. Шатувський також апелував за грішми на сплату догуг на новим будинку і на його заклад присутні, які переважно були на попудневім мітінгу, зложили ще \$102.00. Головою святкового концерту був т. Попович. Вечірнім концертом закінчилося святкування десятиріччя ТУРФДІМ у Вінніпегу.

Слід ще згадати, що для відсвяткування ювілею була намальована спеціальна куртина з великим написом: "10 років ТУРФДІМ". Також на дворі, над фронтовими дверима У.Р.Д., був уміщений напис: "10 літ ТУРФДІМ".

ПОЛІЦІЯ РОЗБИЛА РОБІТНИЧУ ДЕМОНСТРАЦІЮ.

БУДАПЕШТ, Угорщина, 19. березня. — Кізна поліція найдала вчора на демонстрацію робітників, які святкували річницю революції 1848 року, й багатьох з них поранила. Велике число демонстрантів арештовано.

Американські летуни убили бомбами більше як триста Нікарагванців

АЕРОПЛАНИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ БОМБАРДУВАЛИ НІКАРАГВАНСЬКЕ МІСТОЧКО МУРРА І ЦІЛКОМ ЙОГО ЗНИЩИЛИ.

МАНАГВА, Нікарагва, 21. березня. — Судячи наспіли звідомлення, що американські аероплани бомбардували в понеділок містечко Мурра й убили більше як 300 Нікарагванців. Кажуть, що число убитих і ранених є більше, як було підчас бомбардування Окоталю минулого року, коли американські аероплани убили бомбами 300 чоловіків, жінок і дітей.

Відділ американських моряків, який увійшов до містечка після бомбардування, знайшов його цілком в руїнах. Містечко було бомбардоване через те, що Американці підозрівали, що воно було в руках генерала Сандіна.

(Мурра є малим майнерським містечком і лежить около 30 миль на північ від Ель Чіпоте,

яке було перше заняте військом Сандіна.)

ВАШИНГТОН, 22. березня. — Республіканський сенатор Едж з Нью Джерсі вніс у сенаті законопроект, на підставі якого маєтись зробити в Нікарагві поєми, куди найліпше було б провести американський канал у тій країні. На цю працю треба буде видати 500 тисяч доларів.

Едж сказав, що його пропозиція є одобрена державним і воєнним департаментами. Ріжними хитрими штуками й підкупством Злучених Держави набули в Нікарагві "права" на будову каналу і власне для їх охорони уряд Злучених Держав вислав моряків до Нікарагви.

УХВАЛИЛИ ГРОШІ ПОМИМО СПРОТИВУ РОБІТНИЧИХ РАДНИХ.

Міська рада у Вінніпегу має будуть видані в інтересі міста, спеціальний комітет, якого завданням є виробити як найліпший план міста, себто розбудувати деякі вулиці чи й збудувати нові, щоб рух у місті йшов правильним руслом. На засіданні міської ради минулого тижня цей комітет пропонував додати гроші, щоб на кошти його праці місто виасигнувало 3,000 доларів.

Проти цієї пропозиції виступив комуністичний алдермен тов. В. Н. Колісник головню на тій підставі, що комітет не пропонує звіту, що він дотепер зробив, ані не пропонує дефінітивного плану своєї праці на майбутнє. Заки ухвалювати якісь фонди, треба перше знати, на що вони будуть зукати. Він сказав, що не буде голосувати за виплатою грошей комітетові, поки не буде мати заперення, що гроші ці

а не в інтересі приватних осіб, таких як рі-естейтники. Інші робітничі алдермени також заявили проти виплати грошей, за винятком алдермена Фармера, який промовляв за ухваленням 3,000 доларів для комітету. Зате один буржуазний алдермен, Мек Керчар, був проти виплати грошей також на тій підставі, що хотів більше інформації про те, що комітет робить і що планує робити.

Коли прийшло до голосування, грент для комітету в сумі \$3,000 ухвалено. За грентом голосували всі присутні буржуазні алдермени, за винятком одного, й алдермен Фармер з Незалежної Партії Праці; проти гренту голосували: тов. Колісник, п'ятьох алдерменів з Незалежної Партії Праці й буржуазний алдермен Мек Керчар.

АРЕШТ ПИКЕТЧИКІВ У ВАШИНГТОНІ.

ВАШИНГТОН, 20. березня. — Чотирох чоловіків і одну жінку арештовано тут вчора, коли робітники й ліберали пікетували Білий Дім на знак протесту проти прийняття президентом Куліджом білгардської делегації Гортго з Угорщини.

Між арештованими є Гуго

Гелерт, ньюйорський артист і президент Анти-гортівської Ліги, та Бенджамин Марш з Вашингтону, виконавчий секретар Народньої Реконструкційної Ліги. Демонстранти несли плякати з написами, які осуджували режим Гортго та вислану ним делегацію до Злуч. Держав.

ЗІРВАЛИ ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕГОВОРИ.

БЕРЛІН, 20. березня. — Польсько-німецькі торговельні переговори, які тягнуться від року, розбилися знову. Німецька сторона домагалася від Польщі, щоб вона перестала переслідувати Німців в тих територіях, що передше належали до Німеччини а по війні були прилучені до Польщі. Ходить тут головню о Познаньщину та Горішній Шлеск. Польща не дозволяє Німцям на тих землях мати

землю чи брати її в пахт, або займатися торговлею. Німці повинні продати землю, коли її мають, полякам, а самі імгрувати до Німеччини. Тисячі Німців видалено в той спосіб з Польщі, що й було причиною попереднього зірвання польсько-німецьких зносин.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті".

ДЕМОНСТРАЦІЯ БЕЗРОБІТНИХ У ДАНІІ.

КОПЕНГАГА, Данія, 21. березня. — Більше як 10,000 безробітних влаштували вчора демонстрацію перед парламентом і домагалися, щоб уряд зарадів безробіттю.

Демонстрацією проводили 300 робітників без праці, які прийшли пішки з Келерупу (в Ютландії) до Копенгаги, щоб домагатися роботи.

НОВА АМЕРИКАНСЬКА ПОЗИЧКА ДЛЯ ПОЛЬЩІ.

Німецькі часописи, які виходять у Польщі, приносять вістку, що в Варшаві роблять заходи для затягнення нової позички в Америці. Ще придумують над тим, який дати застав. Позичку мають обернути на будову залізничних шляхів. А це буде можливо осягнути шойною тоді, коли всі залізничні переміниться на торговельне підприємство, яке буде обрховане на зиск.

ВІННІПЕГ МАЄ 202,377 НАСЕЛЕННЯ.

Після 11 років, населення міста Вінніпегу знову дійшло до 200,000. Офіційне число населення Вінніпегу за 1928 рік, як подає його міський податковий департамент, вносить 202,377. Почавши від 1916 року, ані разу число населення не дійшло до 200,000. Цей рік перевищує числом населення тільки 1914 і 1915 роки, коли у Вінніпегу було 203,255 і 212,889 населення.

НОВИЙ РІД ВОЄННОГО АЕРОПЛАНА.

ПАРИЖ, 21. березня. — Проби з новим аеропланом, що його будовано в цілковитій тайні, випали понад всякі сподівання. Аероплан летів 130 миль на годину у висоті понад 18,000 стіп над землею. В аероплані було 6'людей, 6 машини крисів і всі можливі модерні улаштування. Загальна вага вносила 4,466 кг.

ЮСУПОВ ПРОТИ КЕРЕНСЬКОГО.

Князь Юсупов, що став відомим від убивства Распутіна і недавно видав французькою мовою спомини про що історію, подає в суд бувшого "всестра" Керенського за образи чести. Керенський у своїм часописі "Дні" подав цілу низку фактів про Юсупова, які бувший князь вважає зовсім брехливыми: ніхто його з Франції не виселював, його краницю мод не закривали і він не мав нечесних справ. Цей чисто особистий процес пахне політичною сензацією.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Проситься всіх тих товаришів і товаришок міста Вінніпегу, які взяли листи для збирання жертв на сплату догуг на новозбудованому будинку (школі й друкарні) У.Р.Д., шоби найдалі до І. КВІТНЯ, повернули ці листи до офісу У.Р.Д. Віддавати можна кожного вечера в офісі старого будинку. Комітет.

РОБІТНИКИ Й СЕЛЯНИ ДОМАГАЮТЬСЯ РЕЗИГНАЦІІ БРАТІЯНУ.

Більше як сто тисяч румунських робітників і селян демонстрували проти уряду на вулицях Букарешту.

БУКАРЕШТ, Румунія, 19. березня. — Більше як 100,000 робітників і селян машерували вулицями міста й домагалися резигнації уряду Братіяну. У відповідь на це прем'єр Братіяну видав приказ, щоб військом було напоготові.

Більше як 60,000 селян зі всіх частин країни прибули пішки до Букарешту, щоб задемонструвати проти диктатури Братіяну. Помимо заборони уряду, в Букарешті відбулися численні масові мітинги.

На разі букарештський робітники виступають спільно з національною селянською партією, на чолі якої стоїть Юліо Манію. Вони взяли участь в

демонстраціях на вулицях міста й домагалися, разом з селянами, резигнації уряду. Манію конферувал сьогодні з королевою Марією і трома членами регенційної ради і вважають, що він може піти на деякий компроміс з урядом Братіяну. Однак робітники й селяни на своїх вчерашніх мітингах домагалися негайної резигнації уряду.

Селянська газета "Дрезатеа" заявляє, що вчерашня демонстрація є остаточно мирною осторогою для уряду.

Крітеску, який проводив вчора демонстрацію робітників, від довгого часу є активний в робітничій русі й має за собою робітничі маси в Букарешті.

В РАДЯНСЬКІМ СОЮЗІ ЗВІЛЬНЕНО 3 АРЕШТОВАНИХ НІМЦІВ.

МОСКВА, 20. березня. — Оповіщено офіційно, що влада звільнила шість осіб з 60, що були арештовані за участь в контр-революційній змові на знищення вугільної індустрії в Донецькій басейні.

Трох звільнених є Німцями, яких арештували, разом з трома іншими, спричинило перервання переговорів в справі радянсько-німецького торговельного договору. Трох Німців все ще є під арештом.

"Економіческая Жізн", пишучи про становище, заняте німецьким урядом супроти арештованих, заявляє, що німецькі горожани в С.Р.С.Р. були замішані в змову.

"Робочая Газета", пишучи про витворившись положення, заявляє, що коментарі великої частини німецької преси є спробою вмішуватися у внутрішні справи Рад. Союзу.

Робітники Ленінграду влаштували великі демонстрації, на яких заявили за покаранням контр-революціонерів.

ЗНОВУ НАПЯТНУВАЛИ "ЛИСТ ЗІНОВЕВА" ЯК ПІДРОБЛЕНИЙ.

МОСКВА, 21. березня. — Народній комісаріят закордонних справ знову нап'ятував відомий "лист Зіновева" як підроблений. У виданій вчора заяві комісаріят каже:

"Всі покликуювання прем'єра Болдвіна на мінні заяви провідників Радянського Союзу, якими він старався доказати правдивість листа Зіновева — є найчистішою видумкою."

"Цей хитрий помисл стає особливо очевидним, коли пригадається, що радянський уряд пропонував назначити комісію для розслідування походження цих документів зараз після їх

опублікування. Однак британський уряд, як це добре відомо, відмовився прийняти цю пропозицію."

ЛОНДОН, 20. березня. — Серед великого шуму й крику в парламентах суспендовано вчора робітничого посла Т. Вільямса, коли він закинув прем'єрові Болдвінові, що він складає брехливі заяви.

Цей закид був зроблений заради після того, як Болдвін відмовився зарядити слідство в справі відомого "листа Зіновева", який спричинив упадок цих документів зараз після їх

ВЛАСНИКИ КОПАЛЕНЬ НЕ ХОЧУТЬ ВЕСТИ ПЕРЕГОВОРІВ.

ВАШИНГТОН, 23.го березня. — Вільям Ворден, голова ради директорів Пінтсбурської Вуглевої Ко., заявив, що власники копалень не хочуть вести переговори зі страйкуючими майнерами навіть за посередництвом уряду або конгресу.

Він заявив виразно, що не буде брати участі в ніяких нарадах, в яких бере участь Юнаїтед Майн Воркерс оф Америка.

Ця заява викликала глибоке обурення серед деяких членів конгресу, а головню черед членів сенатського комітету для міжстейвової торгівлі, який веде тепер слідство над вугле-

вим промислом і в яким власники копалень п'яні нової конференції для закінчення майнерського страйку.

Сенатор Гудинг виступив у комітеті з виразною критикою становища власників копалень, закидуючи власникам, що не вони своєю ворожнечою до юні довели до страйку і підтримують його далі.

ВАШИНГТОН. — Після обчислень статистичного бюра, населення Злучених Держав на 1. ління ц. р. буде вносити поверх 120 мільонів. У 1920 році в Злучених Держав було 105,710,620 населення.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Фрічард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

КОМУ ПОМАГАЄ Т. ЗВ. УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ В КАНАДІ.

Нарешті самі українські пани патріоти, що неправдоно називають себе Українським Червоним Хрестом в Канаді, призналися прилюдно, що гроші, які вони збирали на допомогу жертвам повені в старому краю, до рук тих жертв у Східній Галичині зовсім не дісталися. Гроші ці тримають старокраєві українські пани патріоти в банку і ще тільки гадають створити комітет, який буде завідувати фондами жертводавців в Канаді, та "згідно з бажанням" так званого Українського Червоного Хреста в Канаді, буде ці гроші позичати своїм "установам": закоронкам, кооперативам, Народним Домам і т. д.

ЛИСТ ЛЬВІВСЬКОГО УКР. ЦЕНТР. КОМІТЕТУ.

Жертводавці, які посилали свої жертви до т. зв. Українського Червоного Хреста в Канаді, радимо уважно перечитати лист від "Українського Центрального Комітету Допомоги Жертвам Повені у Львові", підписаний його головою, Володимиром Децикевичем, до т. зв. Укр. Черв. Хреста в Канаді. Цей лист з 22 лютого 1928, опубліковано в останніх числах канадійських українських проти-робітничих і проти-фармерських газет (з 21 березня ц. р.) в комунікаті того-ж т. зв. Українського Червоного Хреста в Канаді. З цього листа ми й беремо інформації, які пояснюють, що діється з грошіми, збираними т. зв. Українським Червоним Хрестом в Канаді.

Перечитавши цей лист, читач довідається, що старокраєвий панський Український Центральный Комітет Допомоги Жертвам Повені зовсім не розділював жертв присланих т. зв. Укр. Черв. Хрестом з Канаді і не думає їх дати жертвам повені, але тримає ці гроші в банку і буде позичати їх своїм "установам" на сплату довгів, відбудову то-що. І роблять це пани за повною згодою т. зв. Укр. Черв. Хреста в Канаді. Ось що пишеться виразно в згаданому листі:

"Видні зазначено, що ми є дуже щасливі, що наша думка про удушення безпроцентних позичок знайшла у Вас зрозуміння, бо в цей спосіб жертви Ваші не будуть безповоротно сконсумовані, а уможливають нам продукційну допомогу для піднесення добробуту нашого населення. ЗГДНО З ВАШИМ БАЖАННЯМ БУДЕМО УДОКЛИНАТИ ПОЗИЧКИ БЕЗПРОЦЕНТОВО НА ДОВІННІ РЕЧИНЦІ. ПО СКІНЧЕННЮ АКЦІЙ ДОПОМОГОВОЇ СТВОРИМО КОМІТЕТ, ЯКИЙ БУДЕ ЗАВІДУВАТИ ФОНДАМИ ЖЕРТВОДАВЦІВ В КАНАДІ, а рівночасно буде мати за обов'язок стояти в контакті з Українським Червоним Хрестом в Канаді."

Отже з цього ясно, що т. зв. Укр. Черв. Хрест в Канаді не сказав був досі правди тим жертводавцям, які склали на його руки фонди на допомогу жертвам повені, що він збирає гроші не на те, щоб за них купити хліба для потерпілих від повені, а на позички пансько-попівським установам: кооперативним торговлям, закоронкам то-що.

І хитрі-ж ті пани патріоти: кажуть, що "в цей спосіб жертви Ваші не будуть безповоротно сконсумовані"... Іншими словами це значить: на біса давати жертвам повені гроші, які вони з'ужують на хліб, на одяг то-що (тоб-то, як кажуть — сконсумують) і грошки пропадуть. А панам жалко гроші з рук пускати. Тому вирішили позичати їх, щоб не були вони "безповоротно сконсумовані".

ГРОШІ ПАНАМ, А ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ ДУЛЯ.

Коли-ж гроші, вислані т. зв. Укр. Черв. Хрестом в Канаді до Укр. Центр. Комітету у Львові, не будуть роздані жертвам повені, але українські пани патріоти будуть їх позичати, щоб вони не "консумувалися", то вірніше питання, до кого ці гроші будуть належати? Хто буде мати право позичати їх і відбирати позички? В листі Укр. Центр. Комітету кажуть пани, що

"По скінченню акції допомогової створимо комітет, який буде завідувати фондами жертводавців в Канаді."

Виходить таке, що старокраєві українські пани патріоти аж по скінченню допомогової акції (вона-ж в них скінчилася), давши жертвам повені дулю, а не гроші з Канаді, створять якийсь комітет, що буде завідувати "фондами жертводавців в Канаді", тоб-то буде позичати гроші і відбирати їх. Очевидно той комітет буде просто власником цих грошей. Таким чином гроші, зложені на допомогу жертвам повені, залишаться в посіданні українських панських патріотичних гешефтарів, що будуть робити ними "бізнес".

КОМУ ДУМАЮТЬ ПАНИ ПОЗИЧАТИ ГРОШІ.

В листі старокраєві пани патріоти пишуть таке: "Центральний Комітет рішив не удуляти індивідуальних грошових допомог, але задержати частину на веску, а другу частину грошей узяти на допомогу для наших установ на відбудову варстатів праці. До цього спонукав нас огляд, що наші установи через повільне дуже потерпіли в будівлях, ґрунтах й ін. недоконаних майб."

"Що наші установи доволень потребують негайної та обильної допомоги, виходить з цього, що по оголошенню через Центральный Комітет комунікату в пресі про свій намір удуляти безпроцентні позички на продукційні цілі, усі Повітові Комітети приймали цей намір з признанням, одобривши його і предлаючи Центральному Комітету цілий ряд внесень, так чимельні, що ми мусили би мати сто разів більші фонди, щоб могли узгодити всі ці догаданні."

А далі, "щоб не бути голословним", наводять факти, що в повіті Косів кооперативи знищили і на їх відбудову проделано їм кошторис на 20,000 злотих. На "Народний Дім", разом з робітничо-столярською (не кажуть де), теж частинно знищений, на відбудову треба 14,000 злотих. На побудовання захистів для сиріт в Кутах і Жабю їхній повітовий комітет жалде 1,000 доларів. В повіті Надвірна кооперативний млин в селі Загір'я знищений і йому пани дали "зворотну допомогу" в сумі 1,500 злотих. Кооперативи і читальні "Просвіта" знищені на 8,000 злотих. В повіті Товмач, в Тисьмениці кооператива "Народний Дім" поручилася державі за "засівову позичку" і треба було заплатити "державі" 7,000 злотих. В повіті Станіславів треба теж заплатити за "засівову позичку" з 1924 р., за які рушилися кооперативи і "Банк Рольні" натискає, отже треба буде заспокоїти його позичкою з "фондів жертводавців в Канаді". В повітах Долина, Калуш, Сколе, Жидачів, Турка і т. д. та сама історія: кооперативи, захоронки, Народні Дома то-що треба з довгів виручати і відбудовувати.

Одним словом, старокраєвими панам патріотам з "індивідуальних грошових допомог" користи нема ніякої, а треба допомагати своїм "установам", в яких патріотично-продажний "бізнес" підпаив; особливо там, де, як говориться в листі, "панам є всі, а не ми". Бо що-ж собою представляють всі ті кооперативи, Народні Дома, захоронки, про які говориться в листі, як не найзвичайніші пансько-попівські підприємства, в яких ці кооперативного, ні робітничо-селянського духу немає. До того поміч ці дають пани позичкою, щоб ці "установи" затримали назавжди "в своїй кишені".

ЩО ЗНАЧИТЬ ЦЕЙ ПАТРИОТИЧНИЙ "БИЗНЕС".

Хто знайоменний з теперішнім станом так званих українських кооператив у Східній Галичині, той знає, що це ніякі дійсні кооперативи, а найзвичайніші торговельні і спекулянтські підприємства, у які їх перетворили українські пани і попи. Ось що про них писав недавно в нашому часописі один із кооперативних робітників, що сам в тих кооперативах працював:

"На керунок місця в кооперативних спілках по більших центрах по-прежнему різні темні духи, що стремлять до особистої наживи, спрофанували ційні кооперативні класи, почали різноманітні спекуляції та дефривації, як також і хабарництво."

"Ціні товарів в кооперативних спілках бувають від 10 до 20 відсотків вищі, як на ринку у приватних торговців. Керманці спілок ідуць рука в руку з шахраями, що від військ визискують нашого селянина та робітника."

"При кооперативних спілках, замість культурно-освітньої праці, ведеться по іказівкам з унівських та унівських центрів з гори назначена партійна праця, якою керують галицькі попи."

"Кооператив в Галичині, через спрофанованні кооперативного класу, дідалася невдирі широким мас селянства та робітництва, стала центром наживи, та місцем дефривацій. Кооперативні галицькі спілки вирять листиво, бо торгують наживками, себ-то перебрали роллю колишніх галицьких селянських кооперативів, які пхали нашого селянина та робітника в безодню."

З цього ясно, чому пани з унівського Укр. Центр. Комітету вирішили рятувати цей свій "бізнес" безпроцентними позичками. Бо це-ж для них самих з цього користь. Чому вони не сказали, чи ці кооперативи будуть хоч давати селянам позички без проценту? З селяни вони будуть тягнуті з останнього те, що їм належиться.

КОМУ-Ж БУДЕ З ЦЕГО КОРИСТЬ? ПОЛЬСЬКИМ БАНКАМ, ЛИХВАРИМ, ЯКИМ ПАНИ БУДУТЬ ВИПЛАЧУВАТИ З ГРОШЕЙ ПРИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ЖЕРТВ ПОВЕНІ, ДОВГІ КООПЕРАТИВ, ПОПАМ ТА СЕСТРИЦІМ ПО ЗАХОРОНКАХ, ПАТРИОТИЧНИМ СПЕКУЛЯНТАМ ТА ТАК ЗВАНИХ КООПЕРАТИВНИХ ТЕРГОВЛЯХ, УНІВСЬКИМ ПОЛІТИКАНАМ І ТИМ, ЩО БУДУТЬ ЦИМИ ФОНДАМИ ЗАВІДУВАТИ. А ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ З ЦЕГО НІЯКОЇ КОРИСТИ НЕ БУДЕ, БО КОЛИ-Б ПАНИ ПОЗИЧАЛИ ГРОШІ НАВІТЬ СЕЛЯНАМ, ЧОГО ВОНИ НЕ НАМІРЕНІ РОБИТИ, ТО ПОЗИЧАЛИ-Б ТІЛЬКИ ТАКИМ, ЩО МОГЛИ-Б ІХ ЗВЕРНУТИ, ТОБ-ТО БАГАТИМ, БО У БІДНЯКІВ НЕМА ЧИМ ПОЗИЧКИ ЗАГАРНУВАТИ.

ЧОМУ ПАНИ НЕ ДАЛИ ГРОШЕЙ ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

Цікаво, як старокраєві пани пояснюють, чому вони не дали грошей жертвам повені. В листі кажуть вони про це так:

"Тепер знову хочемо впенити Вас, що час, коли грозив голод нашому населенню, минав, бо зістали роздані харчі і допомоги в такій кількості, що населення зістало достаточо забезпечене на час зими. Небезпека голоду може наступити ще напередній, однак через зимову голоду на загальне було. Це була причина, для якої ми розділили харчі в харчах і частину грошей потрібні на дорожню поміч, зберіали розділ дальших фондів."

Виправдуються пани, як бачите, то-ж самою брехнею, яку поширювали польсько-панські чинники, що будиць то голоду в зими вже не було, що населення "достаточо забезпечене на час зими". Тому вони розділили "дарів в харчах" і "частину грошей", (але ні слова не кажуть, скільки) з усіх, які збрали в краю і дістали з Америки, а решту затримали і будуть вживати їх на свій патріотичний позичковий гешефт, "по скінченню акції допомогової". Але брехня вилазить навіть з їхнього листа, немов шило з мішка, бо в іншому місці кажуть вони, що

"...Банк Рольні не хоче взяти під увагу, що населення злишене..."

"...ДІТИ-СИРОТИ НАХОДЯТЬСЯ В ДУЖЕ СКРУТНОМУ СТАНІ В НАСЛІДОК ЗБОЖИНИ НАСЕЛЕННЯ, НЕДОСТАЧА ОДЕЖІ І ПОЖИВИ."

Отже крутять пани патріоти і самі собі в лице плюють. В одному й тому самому листі, в одному місці "впеняють", що "населення зістало достаточо забезпечене на час зими", а в другому признаються, що "діти-сироти находяться в дуже скрутному стані", що є "недостача одежі і поживи". На панській куртарській мові говориться так, що "голоду на загальне було", але є тільки "недостача... поживи".

ПАНИ РОБЛЯТЬ ПОДЛІЙ БРЕХЛИВИЙ ДОНОС НА Т. НАВІЗІВСЬКОГО.

Але вершком подлості українських панів являється донос на т. І. Навізівського, представника нашого робітничо-фармерського Комітету Допомоги Жертвам Повені на Західній Україні. На самому вступі листа Укр. Центр. Комітету читаємо ось такий донос:

"Відносно акції п. І. Навізівського, можемо ствердити лише те, що наші Повітові Комітети, які стосово є зв'язані з галицьким селом, не мають ніяких відомостей про розділ допомоги комуністам, тим більше про розділ канадійських жертв. Після наших зазначень ці гроші переходять на час виборів, або служать прямо до комуністичної агітації."

Як видно, то так званий Укр. Черв. Хрест в Канаді просив Укр. Центр. Комітет, щоб він там постарався, аби польська влада перешкодила т. І. Навізівському в його допомоговій праці, та щоб прислав щось таке на письмі, що можна було-б вжити проти тутешнього, нашого робітничо-фармерського Комітету Допомоги Жертвам Повені на Західній Україні. У відповідь старокраєві пани пишуть свою негідну подлу брехню. Тепер нам зовсім зрозуміло, чому польська влада дозволила т. Навізівському розділювати наші фонди жертвам повені лише під тому умовою, що з ним буде ідти скрізь поліційний урядник. Все-ж таки старання тутешніх і старокраєвих патріотів не мали того успіху, на який вони розраховували, бо їм не вдалося випросити в польської влади заборони т. Навізівському розділювати фонди. Правда, що в наслідку їхніх старань, він мусить ідти в товаристві поліційного урядника, але все таки розділює фонди, зібрані українськими робітниками й фармерами в Канаді, між потерпілими від повені се-

лянами й робітниками. З своєї праці він дасть точний звіт і подла брехня панів патріотів швидко виявиться. Про нio до-відаються навіть ті, яких т. зв. Укр. Черв. Хрест намагається одурити листом Укр. Центр. Комітету.

Тепер стане також всім ясно, хто то доносив польській владі брехні, що будиць то допомогу від робітників і фармерів в Канаді та Злучених Державах, а також з Раднської України, являється на "комуністичну агітацію". Укр. Центр. Комітет у Львові сам до цього признається і повторяє свою подлу брехню, хоч навіть польської суд виправдав членів Робітничо-Селянського Комітету від цих негідних оскаржень. Ось чим займаються унівські повітові і центральні комітети—шпiона-жою і подлими брехливиими доносами. Цими способами гадають старокраєві пани закрити своє злочинне зловживання фондами, які вони збрали будиць на допомогу жертвам повені.

ПІД СУД УКР. РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОГО ЗАГАЛУ.

Всю роботу т. зв. Укр. Черв. Хреста в Канаді та старокраєвого пансько-попівського Укр. Центр. Комітету ми даємо під суд українського робітничо-фармерського загалу. Нахай розбере і осудить кожний чесний робітник і фармер, не зважаючи на те, до якого угруповання він належить або прихляється, чи чесно й совісно поступили старокраєві пани з Укр. Центр. Комітету з грошіми, признаними на допомогу жертвам повені. Чи чесно й совісно поступили т. зв. Укр. Черв. Хрест в Канаді, коли сказав, щоб ці гроші не були вжиті на допомогу жертвам повені, а залишилися в руках пансько-попівського комітету на позички "установам", в яких господарять пани, попи і їхні підлізи. Чи чесно й совісно поступили оба ці комітети, займаючися подлими й брехливиими доносами на представника робітничо-фармерського Комітету Допомоги Жертвам Повені на Західній Україні.

Рівночасно нехай кожний чесний робітник і фармер порівняє з цю панською "діяльністю" пряму, чесну працю робітничо-фармерського Комітету Допомоги Жертвам Повені на Західній Україні і дасть собі відповідь, що чесно, щиро й безкорисно заступає інтереси українських працюючих мас, хто їм дійсний приятель, а хто ворог. І нехай це ще раз буде в науку тим, що не раз вже дали можливість українським панам зарезати себе під дурного хату. Але нехай ця наука вже переконає їх, що лише самі робітники й фармери, самі працюючі, при помочи своїх власних, робітничо-фармерських організацій можуть щиро дбати про їхні інтереси. А переконавшись в цьому, нехай вступають до наших робітничо-фармерських організацій, що завжди вірно служили і будуть служити інтересам працюючих.

КАМПАНІЯ ПРЕСОВОГО ФОНДУ ДЛЯ "ВОРКЕРА".

Від часу минулої конвенції Компартії Кан., місяць квітень призначено для кампанії в користь "Воркера". Пишемо цього листа тому, щоб чим вже започаткувати відповідні приготування по наших організаціях до кампанії, яка має принести для "Воркера" якнайбільше фондів. "Воркер" бореться з величезними фінансовими труднощами. Боева частина робітничої класи, яка визнає й оцінює роллю нашого часопису, не всіли дати їй потрібну піддержку. Через це, весь тягар вдержання "Воркера" спадає по найбільшій частині на плечі членства нашої партії.

Розглядаючи справу, яку довершив наш офіційний орган "Воркер" в останніх шістьох роках, ми не можемо не признати того, що наші змагання були корисні й оправдані. Оскільки це відноситься до збільшення числа передплатників, так ми можемо похвалитися незвичайно поважними результатами. Ми всіли спонукати "Воркера" по цілій Канаді. Наші агенти використали всі засоби, щоб тільки зацікавити нашим часописом якнайширші круги канадійського-робітництва.

Напрямок нашої редакційної політики був дивним провідником для робітництва в Канаді, кристалізуючи всі біжучі клясові питання. Реакційні провідники індустріального й поліційного руху змагають перетворити організації робітників в мертво тіла. Вони стараються відокремити боеків від робітничого загалу; вони стараються не тільки видалити цей боевий елемент з юні, але спричиняються до того, що робітників виганяють з роботи. Ці жовті провідники вживають найпідлітчих способів боротьби, які можна рівняти хіба з методами колишньої царської Росії. Це боротьба з кожним днем прибирає ширший характер. Необхідно змобілізувати

боеву армію, що відбивала-б ці атаки жовтих розбишак, які повзяли собі за обов'язок розгромити робітничий рух. "Воркер" є могутнім організатором в руках нашої класи. Він дасть провід канадійській робітничій класі. Він, як і в минулому, займає безкомпромісове становище у всіх змаганнях робітничої класи. "Воркер" придержується своєї цілі: консолідації, індустріально-го й поліційного руху робітничої класи. Квітнева кампанія мусить бути одною з найкращих, які ми коли-будь переводили. Кожний партійний член мусить прикласти своїх рук, всіх зусиль, щоб здобути як найбільше фондів. Під теперішній час, мусимо признатися, наше фінансове положення надто критичне. Потребуємо фондів зараз. Ми визнаємо вас пущити в рух всю машину, кожне колісцячко. Ми чуюсьмо упевнені, що відповідно упрянована кампанія принесє нашою організації потрібні фонди. Наші товариші мають багато досвіду в перепроваджуванні таких справ, як концерт; підприємства, забави й пр. З вашею допомогою на місяць ми сподіємося найкращих успіхів в цій кампанії.

Ми висилаємо вам листи, які ви повинні розповсюдити на настояти, щоб їх в найкоротшому часі вислати заповнені до адміністрації "Воркера".

Товариші! Підтримайте "Воркера". Сильний "Воркер" це величезний удар для жовтої бюрократії. Сильний "Воркер" зміцнить Комуністичну Партію. Сильний "Воркер" згуртує робітництво до боротьби за наші інтереси. Товариші! Започаткуйте квітневу кампанію зараз. Здобувайте нових передплатників, пресо-вий фонд, зробіть цю кампанію найбільшою в історії нашої партії.

З комуністичним привітом, А. С. Булер, адмін.

"ОДИНОКА ПРАВДИВА НАЦІОНАЛЬНА УКРАЇНСЬКА ЛИСТА".

Такою називало "Діло" вид-борчу лісту ч. 18. і закликало Українців во імя патріотизму голосувати на нio при вибордах до варшавського союму. А на цій лісті, побіч унівців, були ось такі "правдиво національні українські" буржуї-патріоти: адвокат Грінбам,

др. Уисаер, інж. Шпіра, Гальо-цер, Крук, Шошес, Проваль-скі, Бромбергер.

Робітників і селян українські пани цькують проти Жидів і закликають не еднатися з жидівськими робітниками та бід-няками, а самі за 36,000 злотих, що дістали від жидівських та німецьких фабрикантів, дідичів та купців, поробили жидівських буржуїв українськими кандидатами.

ЗАМІТКИ.

Свистун про свою господарку.

Ще так недавно (переважно перед кожними виборами), свистунівщина разом з будицьшиною заявляли в англійській шоденній пресі про силу своїх організацій. Було в тих заявах по "двай-цять тисяч членства" (разом з др. Мігайчуком), десятки, а навіть сотки тисяч майна. "Весь" український народ належить до їхніх організацій не лише у Вінніпегу, але в цілій Канаді.

Побудовано православної собор й тим самим перетягну-ти всіх релігійних людей навіть з під Будкової парохії під свистунівщину. Все було в "народно-православної" організації. Для Свистунів "відчитів" не було вже більше Мисія в Укр. Нар. Домі й він виголошував їх в театрі.

В Укр. Роб. Домі був лише "незначний гурток комуністів", які "не представляли собою ніякої сили", які не мали за собою мас "українського народу".

Словом — Свистун казав, що за ним народ, за ним сила.

Але ось цей самий Свистун дістав копняка з Укр. Нар. Дому і з цієї нагоди він в 11-м числі "У. Г." викриває, що він представляв собою одну велику нулю, викриває, як він і його товариш Стецишин "безплатно" господарили в народній інституції та до чого вони ту інституцію допровадили.

Ось послухайте, що каже про свою господарку п. В. Свистун:

"Що представляє собою Народний Дім в Вінніпегу? Може яку велику силу, чи то майно, чи членств? Кожний в Вінніпегу і поза Вінніпегом знає се, що Нар. Дім цюло майна, то може хіба похвалитися великим добутом, а щодо членств, то дуже малих їх числа. В пору, коли в був зв'язаний з Народним Домом, в нім ніколи не доходило число членів навіть до сотки. Отже на що там було лакомитися?"

Як делькатно Свистун планує сам собі в лице. Хоч це не легка справа планути собі самому в лице, але Свистун "фільософ", то він потрапить. Чия-ж вина в тім, що Нар. Дім щодо майна, то може хіба похвалитися великими добутми? Свистун і Ко. стояли на чолі Нар. Дому через довгі роки, клопотали свої голови "будовою української державности" десь на Марсі, а цілковито не старалися усунути довг на У. Н. Д. Хіба в шім вина рядового членства? Членство бачило недбалу господарку свистунівщини і тому "в пору, коли я (Свистун), був зв'язаний з Народним Домом, в нім ніколи не доходило число членів навіть до сотки".

От тобї й господарка свистунівщини! Замість того, щоб сплачувати довг на У. Н. Д., замість того, щоб приєднувати більше членства до У. Н. Д., то Свистун виголошував "декції" на теми "Куди йде Росія", а не сказав, як треба було сказати рядовому членству — "Куди йде Народний Дім" та Свистун разом з ним.

"У. Р. В." не раз згадували про цю політику Свистуна, не раз згадували про те, кули Свистун провадив У. Н. Д., то за це, за цю ширю правду, "У. Г." рвався зі шкери та "заперечував", що це "більшовицькі вигадки".

Тепер самі признаються, що "У. Р. В." мали слушність. Це потверджує Свистун в своєму дописі, це підтвердило рядове членство У. Н. Д., даючи здорового копняка Свистунів-Щецишиному і Ко.

Що собі свистунівщина виробила на "народній ниві", те й має. Тепер хай її рятую православно Ядвіга.

Драпка.

ТРЕЙД-ЮНІЙНИЙ РУХ МАЙНЕРІВ.

Про початок юнійної руху у нашій місцевості вже були відомості на сторінках "У.Р.В.". Про це я не буду зараз згадувати. Але скажу про те, як майнери пізно віднеслись до юнійної справи, коли ми заініціювали їх вступати до юнії.

Минулого тижня ми працювали в нашій місцевості в цей спосіб, що вивисували майнерів до Майн Воркерс Юніон оф Канада від хати до хати, і при кожній нагоді, коли ми відповіли, що це ми мали сто процент успіху, бо записалося до нашого юнії поверх три сотні членів, що вже й мало хто оспівав поза організацією. Але ми свою працю продовжуємо в той самий спосіб.

З цього числа записалися вже свої вкладки по одному доларові поверх дві сотні членів, які дістали свої юнійні книжочки. Інші обіцяли зложити свою вкладку після "нейд".

Коли ми вже мали таке поважне число членів, що зложили місячну вкладку, тоді ми проголосили масовий мітинг під голім небом (бо галю заборонили нам вживати для юнії) на неділю, 12. березня, і запросили на нього президента М.В. Ю.К. Ф. Вітлого. Вітлей радо згодився прийти.

В неділю ще другої години по полудні не було, а майнерів зібралось було вже около чотирьох сотки. Чекали на площі коло школи і розмовляли собі між собою про юнію та про це, як вона тепер з'являється, то будемо триматися разом і ніхто нас вже не поведе за собою, як це до цього часу нас водили за носом від Ю. Найтед Майн Воркерс оф Америка. Ми вже досить натерпілися всім, а більше цього вже не буде. Отакі майнери вели між собою розмови.

Нараз один з товаришів (Г. Сімсон) виліз на "флет-кару" і проголосив, нащо скликали цей масовий мітинг. Всі звернули на нього свою увагу і кожний старався зловити кожне слово голови мітингу. Описав проголошено скільки в нас є членів, що вже зложили місячну вкладку, а декілька прирекло, що зложать в найближчу суботу. Відтак приступлено до вибору заряду.

По виборі заряду голова покликав до слова президента М. В. Ю.К. Ф. Вітлого. Ф. Вітлей, в своїй близько годинній промові, дав огляд праці в цілці майнерським дієтрикті і підсумував силу нашого юнії. Це виявило, що наша юнія за минулих два місяці з кожним днем постійно зростає і є в огляді, що в недалекому майбутньому вона охопить всіх майнерів в цілці Канаді.

По скінченню промови були запити, на які кожний дістав відповідну відповідь. Коли вже не було запитів, тоді почали вписуватись до юнії ті, що ще до цього не записались. Так ще вписалось 26 і зложили свої вкладки. На тому мітинг закрито.

Ось так в нас на Веїн з'являються всіх майнерів в Майн Воркерс Юніон оф Канада. Такий приклад варто наслідувати. Так повинні зробити в тих місцевостях, де ще не мають юнії. Майнери в Веїн дали найкращий примір.

Ми, товариші майнери, не маємо нічого до страчання, а до здобуття все. Тож всі вступайте в Майн Воркерс Юніон оф Канада, бо це однокласна юнія, що стоїть в обороні майнерських інтересів.

Веїн, Алта.

ЩО СТРИМУЄ НАШ ПОСТУП.

Переїзджачи по Канаді в пошукуванні за працею, тобто за купцем на свою робочу силу, я був по ріжних місцевостях, де існують відділи ТУРФДім і всюди запримітив велику хибу — брак серед членства точності у веденні організаційної праці.

За 10 років існування нашої організації ТУРФДім, за вказівками нашої преси, ми багато побузали своїх дідичних хорів, які руйнували наш організм та розум і це дає нам змогу розвинути свої товариства до цього високого урівня, на якому ми їх сьогодні бачимо. Однак неточності, що є великим боляком на тілі нашої організації, ми не виділили, хоч всі знаємо, якою колодою лежить вона на шляху розвитку нашої організації.

Візьмім, наприклад, першу ліпшу нашу організацію і пригляньмося, як руйнує її діяльність на ній неточність. Ми вже подекуди навіть створили оригінальний рахунок часу: наприклад, коли односторонній мітинг, чи підприємство на 8. годину ввечері, то самі ініціатори того часу приходять в години 9-ї, а мітинг, або підприємство починається коло 10. години. Почавшись так пізно, підприємство тягнеться до 1. або 2. години по півночі.

Публіка перемучена до краю розходиться спати, не дочекавшись кінця підприємства і другий раз її загігавувати дуже тяжко, бо ж звична річ, що мушкетир і за це платити ніхто не хоче. А дуже до пізна перше проваджувати підприємства є нічим іншим, як мукою. Аматори, перемучившись на сцені і наздогнали, що кінчили підприємство при відсутності глядачів, не хочуть другий раз брати ролі і тому нам так тяжко дійсно відіграти шукку, а все тільки партакімо.

І це є тою перешкодою, через яку наші товариства втрачають багато і що наша праця не приносить більш вобажаних наслідків.

Невиконання праці на час, це рабська прова, на яку хворіють Українці взагалі, але це-го в нашій організаційній пра-

ці не повинно бути, бо-ж ми не діла панів, а діла себе самих працюємо.

Щоб краще висвітлити ріжничі між тобою а неточною працею, візьмім собі приклад з українського і німецького селянина. На Україні, поруч українських хліборобів, живуть також Німці-колоністи. Ріжничі, це нарід, що найкраще за всіх знає тайну точності і вона для них робить кольосальну у службу. Якщо візьмемо українського селянина і німецького, що мають однакову землю і однаковий її простір, то побачимо, що Німець з тої самої ріди має два, а то й більше разів такий дохід, як український селянин. В Німці краще збіжжя, краща худоба, кращі господарські будинки, він краще харчується і вбирається, його діти краще, вища освіта. Одним словом, український селянин в порівнянні з німецьким — жебрак. А це все Німець завдячує своїй точності у виконанні своїх обов'язків.

Коли точність в індивідуальній житті робить таку великанську роботу, то приклади її до колективу людей, це дає нам динамічну силу. І тому, коли бажемо кращого зросту нашої організації, то з її вступом в друге десятиліття, перестанемо бути рабами у виконанні праці в організаціях; забудьмо, що діла організаційної праці існує інший час, як на заводі у капіталістів. А відкинувши ці шкідливі звичаї і за своїми собі точність до дрібничок, ми придбаємо собі динамічну силу в нашій тяжкій боротьбі за нове, краще життя.

Так хай живе точність в нашій організації — динамічний двигун поступу!

Василь Дністровий.

Коли переїждате з одної місцевості до другої або перенесете з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При цьому не вистарить подати тільки нову, але хочте потрібну подати і стару Вашу адресу.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ЩО НАМ ПИШУТЬ ПРО РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ КАЛЕНДАР.

Кемп Листер, Б. К.

Вже давно я отримав і перечитав "Робітничо-Фармерський Календар" і думаю, що скорше написати до робітничо-фармерської преси й висказати свою думку відносно згаданого календаря, та якось все не хванало часу. Все-ж таки я не міг хванати нагоди, щоб не зробити декілька зауважень і при нагоді являюся за діло.

В своїй бібліотечці я маю поверх 270 книжок різного змісту, а між ними 37 самих тільки календарів різного видавця, як львівської "Просвіти", "Хлібороб", а решта американського й канадського видавця. Виходить, що вже саке-таке писати про календар. "Робітничо-Фармерський Календар" я перечитав дуже уважливо і скажу, що це є неординарний збірник навіть для найбагатішого читача. Папір знаменитий, матеріал добрий і редакційний уміло рукою.

Така книжка повинна безперечно знаходитись в хаті кожного робітника й робітниць, кожного фермера й фермерки.

С. Демчук.

Монімен, Алта.

Дорогі Товариші! Повідомлю Вас, що в одержав "Робітничо-Фармерський Календар" після перечитання і перекладання, що є найкращий і найбільшший календар зі всіх, які я бачив дотепер.

Отже, звертаю увагу всіх українських читачам, щоб купували цей календар. Він варта не одного долара, а й три долари не багато, то є майже півніть науки. В тій книжці є майже все, що потрібне працюючій людині.

Л. Ф. Тхір.

ДВОЄ СВЯТ.

Ошава, Онт.

Заходом відділу К.О.Р.Л. в Ошаві, Онт., устроєно тут 18. березня ц. р. концерт-мітинг з нагоди Міжнародного дня робітничої оборони й 57. річичній Паризької Комуні.

Зішлось багато робітників і робітниць, щоб вислухати пам'яті героїв-борців, які погинули на барикадах у Парижі за інтереси працюючих.

Тов. Бажалко відкрив концерт-мітинг і в своїй короткій вступній промові пояснив значіння міжнародного свята. Він сказав, що в цей день робітничий цілий світ манифестує свою солідарність. Після того хор в супроводі струнної оркестри під проводом Т. Н. Рихла відспівав "Інтернаціонал", який присутні вислухали стоячи.

Далше відбулись декламації: "Політик", "Бесідник", "Мрії про волю", "Камеяніри", "На суд". Всіх декламувала публіка нагороджувала гучними оплесками.

В половині програми забрав слово Т. Богайчук, який переповів історію Паризької Комуні. Він розказав, як героїно боролась паризька комуні, та як жорстоко розпривалили з ними французька буржуазія. Спроба комуні, встановити лад працюючих, контувала їх нечувано до того часу в історії жертви. Поверх того тисяч робітників і робітниць впали жертвою Тієра, наймита французької королявди буржуазії.

Все-ж таки Паризька Комуня мала величезне значіння для всесвітнього революційного руху. На її помилках і невдачах вчилися революціонери інших країн і 47. річичне пілітисне віросладо друга комуні — Союз Радянських Соціалістичних Республік, який проіснував вже десять років, розвивається з величезним розмахом і ніяка буржуазія не в силі його відолати. Паризька Комуня була тільки прологом до Всесвітньої Комуні.

Далше промовець говорив про політичних назві, які гинуть у торках всіх капіталістичних держав. Говорив також про значіння організації, що стареться допомогти жертовним і Канадській Робітничо-Фармерській Лізі, яка має вже декілька відділів у ріжних місцевостях Канади.

Концерт закінчено похороною пісню "Ви жертвою в бою".

Робкор.

РОКОВИНИ Т. ШЕВЧЕНКА.

Біффейт, Саск.

Заходом відділу ТУРФДім у Біффейт, Саск., устроєно 17. березня ц. р. концерт-мітинг для вшанування пам'яті Тараса Шевченка.

Програма складалась з пісень, декламацій, гри на інструментах та рефератів. Всі точки впадали несодібно добре.

Відрарним є той факт, що зала була заповнена по берги. Пришло багато робітників і робітниць з сільською домою, які попередно ставлялись вороже до нашої організації. Вони остаточно переконались, що наш робітничий рух не ворожий, бо не має одностороннього ринку, а той провадить власне це збільшується, коли робітничі ворогують між собою. Нам треба зосередити всі неперорудження та сварки й об'єднати в дієсну робітничу організацію.

Пару років тому вступав до нашої місцевості т. Попов і від тоді праця

в організації наладилася. Від тоді почалося й зближення між групами, які розходились в поглядах через несамоїтність. В нас тепер є гарний гурток дітей, які зробили великий поступ в школі, а з особа в музиці.

Від коли т. Попов виліз на В.О.К. до Вінніпегу, його місце, як директента, займає чотиринадцятилітній т. С. Борук. Вона управляє тепер хором і оркестром. Своєю дитинством вона робить великі враження на глядачів, бо мало є таких випадків, щоби жінка диригувала, а тут, тобто, провадить музикою молоденька товаришка.

При цій нагоді хочу поручити одну справу, про яку ми призабули. Тов. Попов знаходиться тепер на В.О.К. і ми добре знаємо, що йому потрібна фінансова допомога. Він-же цілий час працював для організації та наших діточок, які розселяються тепер наші, змушені горем, лущі.

Ми повинні бути йому вдячні й дати моральну й матеріальну допомогу, дати йому змогу жити, а писати світові курсу організації буде мати з його велику користь.

Симпатик.

НАШІ РАДИ ЗРОСТАЮТЬ.

Доннид, Онт.

Нераз читаємо ми в робітничій газеті, що в тій або іншій місцевості було віче, на яким говорив організатор в тій чи іншій справі. Читання такого допису дуже нас тішить, а тим більше, коли читаємо, що на заклик організатора вписалося кілька нових членів. Тишить це нас тому, що зростає число класово переконаних робітників, які почали розуміти організаційну силу, яка стає пострадом людської класі.

Але в Канаді є ще багато таких місцевостей, де замешкує дуже мале число українських робітників і фермерів і через те в таку місцевість ніякий організатор не доїждить. Такою місцевістю є Доннид, Онт. Сюди ніякий організатор ще не приїздив, але освідомлюючи роботу виконую робітничу преса.

За допомогою "Укр. Роб. Вістей", "Фарм. Життя" і "Робітничі" (цих однокласних робітничих часописів в Канаді) один товариш і товаришка, які передплачують ці газети, вступили зрозуміти, що вони, як частина робітничої класи, повинні належати там, де всі більш свідомі робітники належать, себто до робітничої організації. І ось, коли одного разу випадково загогосив я до них і спитав, чи мали-б охоту вписатися до Робітничого Запомогового Товариства, то вони з великою охотою згодились.

Почувши їх бажання, я зараз написав до Головного Заряду Р.З.Т. у Вінніпегу з проською, щоб вислали аплікації, бо в цій місцевості нема де відділу Р.З.Т. Незадовго отримав аплікації, які зараз дав тим двома аплікаціями для вшанування й експедиції в доктор. Перейшовши докторські оглядини, вони передали свої аплікації разом з грошима, які належать при вписованні і я відослав те все до Головного Заряду і вірю, що там приймуть їх покішно, як вірних членів з цієї місцевості. Вірю, що цей товариш і товаришка будуть з охотою старатись виконувати свої організаційні обов'язки так саме, як з охотою вступили в членів.

Петро Пуріч.

ЧОМУ НАС ТАК ВИЗІСКУЮТЬ.

Едмонтон, Алта.

Про залізничодорожних робітників мало коли пишеться на сторінках робітничих часописів. Я також є одним з тих шаслиців, що має нагоду працювати на Канадській Національній Залізничі.

Деякі робітники думають, що та залізничі справді є власністю народу, але це тільки обман, бо дійсними власниками "Націоналки", як її легко називає, є банкіри, так як і всякої іншої залізної дороги. Паразити-капіталісти беруть дивіденди й робітники є тільки наємними рабами.

Працюємо за мізерною платню, за яку робітник не може купити навіть необхідних річей до життя. Про який жебуд комфорт або користування зі здобутків цивілізації нема що й говорити. Робітник-чорнороб, який дивгає цивілізацію на своїх плечах, не має змоги користуватись культурними здобутками людини-генія. Над тими здобутками має monopoly буржуазна клася.

Все це безправство діється завдяки несамоїтності робітників. Робітники мало цікавляться справами, які дотикаються їхніх інтересів. Завдяки нашій несамоїтності визискують нас не тільки капіталісти, але й демгоги, які вийшли з робітничого класу. Я маю на думці наших трейд-юнійних провідників, які вибирають велику платню. Розуміється, що коли юнійний провідник дістає кілька тисяч доларів платні річно, то він починає наближати більше до буржуазії, ніж до робітників. Він вкладає гроші в якенебудь буржуазне підприємство й сподіється дивіденд так само, як і дійсний капіталіст.

Коли робітники домагаються більш платні або кращих умов праці, то їх власні лідери визискують прохоти, бо не можуть економічно ринкувати, може пошкодити прибуткам капіталістів, з якими зв'язані трейд-юнійні провідники за посередництвом шерів (пала).

Такий стан річей буде продовжуватись до того часу, доки робітники будуть відноситься байдужо до трейд-

юній та робітничих організацій, наприклад політичних. В нас нема політичної саомітності. Робітник, який не, пройшов партійної школи, не може орієнтуватись в теоретичній класовій суспільстві. Ми мусимо в першу чергу читати робітничі газети та наукові книжки, зробити політично грамотними людьми, а тоді ні капіталісти, ні трейд-юнійні провідники не зможуть робити з нами те, що роблять тепер.

Залізничодорожник.

ЯК МИ СВЯТКУВАЛИ 10 РІЧЧИЦЮ ТУРФДІМ.

Транскона, Ман.

Всі робітничі організації, що згуртовані при Укр. Роб. Домі в Транскона, торжественно відсвяткували десяту річичню існування Товариства Української Робітничо-Фармерської Дім. Тому, що ІЛВК ТУРФДім проголосив був перший раз святкування десятилітній річичні на 18. березня, ми зробили всікі приготування на той день і відтак, коли не святкування відложено до 25. березня, ми вже не могли перенести нашого свята, бо це було-б помішало іншим справам. Отже ми святкували десяту річичню в неділю, 18. березня.

Поруздю відбулась наукова лекція на тему: "Боротьба українського трудового народу за право на життя". В цій лекції переповідаємо второстійну історію України та історію боротьби українського трудового народу. Лекція була довга, але надзвичайно цікава. Лекцію виголосив член місцевого освітньо-організаційного комітету.

Вечером відбулась величезний святковий концерт-мітинг. Сала була заповнена. Багато стояли з браку місця. Концертна програма була дуже гарною виконана. Побіди Дівоної Мандалінової Оркестри, виступили також скрипка т. т. Дубас та Мартинюк, сестри Юрчишин зі співом, а також т. т. Туринчук, Кошунюк, Мельничук і Сушич з декламаціями. Головував т. К. Сомик. Оркестрою провадила т. А. Юрчишин, акомпанувала на піані т. А. Вікторія Вася. Також англійський моладий піаніст, т. Дз. Овнян, дав два соля на піані, з чого публіка була дуже вдоволена. На концерті промовляли т. М. Трійський і Л. Дубас. В своїх коротких промовах вони досить ясно представили десятилітній здобутки нашої робітничо-фармерської організації ТУРФДім та вшанували присутніх вступати до відділу ТУРФДім в Транскона.

Обходження десятої річичні існування нашої культурно-освітньої організації ТУРФДім вилало незвичайно добре. Для вшанування цього свята пораджували досить енергійно членів і членкинь з освітньо-організаційного комітету місцевого комітету.

Тут варто згадати, що членів і членкинь Польського Робітничого Товариства у Вінніпегу відігнали в суботу, 17. березня, в місцевій У.Р.Д. вели гарну революційну драму, що зв'язано також з нашим святком.

Зараз ми старіємося працювати всіми силами, щоби придати нових членів до відділу ТУРФДім та його секцій. Кожній невіді відбуваються в У.Р.Д. відділи і лекції на ріжні організаційні та наукові теми. Освітньо-організаційний комітет стареться о промовити. Дуже добру та наукову лекцію про хемію виголосив принципалу місцевої публічної школи п. Бекстер. На його лекції було так багато публіки в У.Р.Д., що не було для всіх місця сидіти. Освітньо-організаційний комітет стареться також заохочувати своїх місцевих членів давати відіти. Один такий відітич на досить цікаву тему про "Здоров'я людини" виголосив місцевий член нашої організації, т. П. Лоза. Далше є на програмі ще двох місцевих членів, які вскорі дадуть відітич.

Обсерватор.

Фільма "ТАРАС ШЕВЧЕНКО"

Порт Артур, Онт.

Робітничою нашої місцевості довго дожидалося тих днів, коли буде показувати картину з життя великого поета-бунтаря працюючих — Тараса Шевченка.

Нарешті діждалось, бо в дніх 14 і 15. березня загогосила і до нашої місцевості ця фільма.

Помимо всяких плідів брехонь зі сторони наших так "рідких" патріотів і їх преси, "що це не є ніяка фільма", а звичайні якесь там образки, котрі можна де небузд дістати, робітники й робітничі прибули масово до Укр. Роб. Дому, щоб подивитись на фільму. Около 8. години сала була вже заповнена по берги й багато мусло вже стояти, а деякі мусли неохоче вертатись до дому. Слід згадати, що було багато філіпських і гайльських робітників.

Ми знаємо, що в місці березня припадоку 67. роковини смерті нашого великого поета-співця Т. Шевченка. Тому ми й вирішили відсвяткувати роковини Тараса того самого вечера. В год 8. т. Г. Горбовий вийшов на сцену й відчитав реферат за життя і діяльність Шевченка. По скінченні реферату сіяло в салі з'ясувало, а на рефераті показало довго очікуванням нам Т. Шевченка, котрого привітала публіка грімкими оплесками.

Ми побачили маленького ще Тараса, якого корчала мати, іхучи з ним на північ. Це на самому початку цієї картини в глядачів появилсь в очах сльози, дивлячись на таке життя хрпілєк, які виврали від панських злоб.

Така сама доля спіткала й Шевченка. Коли він став в обороні хрпілєк,

кого переслідували, гонили з місця на місце, а згодом заслало його на каторгу.

Треба також згадати, що того вечера промовляв т. Здралоский з Торонто, який іде з фільмом. Він говорив про здобутки ТУРФДім за минулих кілька років, та про значіння згаданій організації для українських робітників і робітниць в Канаді. Він також згадав довгий час на здобутках робітників і селян в Радянському Союзі від часу революції.

А тепер хочу заявити, що ця фільма має велике значіння для робітників, бо коли робітник побачить своїми власними очима дійсні картини з життя великого поета, то вже ніякі панки не повернуть його на свою дорогу.

Робкор.

3 ДІЯЛЬНОСТІ НАШИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Ді Пес, Ман.

Від довшого часу немає ані словечка на сторінках нашої робітничої преси про працю робітничих організацій в Ді Пес. Отже в вирішній скляти дещо про їхню працю за минулих пару місяців.

Про працю кожної організації, як ТУРФДім, Ж.С. Р.З.Т. і К.О.Р.Л. не буду говорити з'юкрема, але скажу загальною тому, що ці організації створили спільно такі комітети: освітньо-організаційний, літературно-пресовий, шкільний і місцевий. Все членство згаданих організацій розподілено по цих комітетах. Отже, вся праця виконується спільно.

Кожної середі по першій в місяці комітети відбувають свої засідання й намічують працю на цілий місяць. Коли засідають згадані комітети, то виглядає, немаче-б то засідали комісії під час з'їзду. По нарадах кожний комітет повідомляє членство про свої ухвали.

За ініціативою освітньо-організаційного комітету через цілу зиму відбувався курс природознавства, математики і граматики. Зараз курс закрито на який час, бо з'явилась мандоліновою оркестрою старших; отже, забирається вечери для навчання музики.

Школа англійської мови й малограмотних далше продовжується. Стараним освітньо-організаційного комітету відсвяткувалось ряд робітничих свят, як: четвертий роковини смерті Н. Леніна, Міжнародний день жінок-робітниць, 45. річичню смерті великого вчителя пролетаріату, К. Маркса, 57. річичню смерті поета-бунтаря, Тараса Шевченка. Заходом цього комітету має відбутись 15. квітня ц. р. велике масове віче з рамені відділу Р.З.Т. в Ді Пес, з наміром обшарпального висношення цілі й завдання Р.З.Т.

Літературно-пресовий комітет тріх слабше функціонує, а це тому, що не всі члени комітету активні і не приходять регулярно на свої засідання. Однак, активні члени в цьому комітеті, по зможности віляного часу, ширять робітничу літературу й газети між робітниками цієї місцевості.

Стандуемого літа цей комітет зможе розвинути свою працю на ширшу скало, бо до Ді Пес зараз приїждять поважне число робітників до будови залізної дороги, котра веде з Ді Пес до Флін-Флоу майніа.

В самих місцях, як перечуємо, маєтись будувати великий шпиталь, залізнична станція, готель і багато менших будинків. Отже, є наліз, що

в Ді Пес буде багато робітників, тому товариші й товаришки з літературного й пресового комітету повинні вже мати відповідну склякість книжок на руках.

Діяльність місцевого комітету досить добра, бо в першому кварталі цього року відігано 4. представлення в 4. концерти. Приготовляється до вистави комедіо-оперету "Перехрипани" та інші. Комітет вирішив, щоби представлення відігравати ріше, а звернути більше уваги на якість.

Шкільний комітет виконує свою роботу не зле. Комітетуві пішли по хатах з проською, щоби родічі посилали своїх дітей до Робітничої Дітньої Школи. Наслідком тої праці, збільшилась кількість дітей у школі. Кожного місяця комітет перевіряє діточку школу та старється дістати все потрібне для школи. Бажаним є, щоби решта родічів вислали своїх дітей до укр. школи.

Шкільний комітет застановляється над тим, що немає відповідного приміщення для школи, бо живляється салі У.Р.Д., а бажаним є мати окрему шкільну салю. Не можучи нічого зробити комітет передав справу будови шкільної салі до заряду відділу ТУРФДім. Заряд на своему засіданні вибрав базаровий комітет, який вже приготував Великий Базар.

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ЛИСТ З АРГЕНТИНИ.

Тов. Шабурський надіслав нам до поміщення в "У.Р.В." листа від свого брата в Буенос Айрес, Аргентина. Наводимо деякі уривки з того листа, щоб подати нашим читачам до відома, як будують робітничі імігранти в Аргентині.

Буенос Айрес, 29 січня 1928.

Дорогий Брате!

Подякую тобі до відома, що я приїхав до Аргентини вже більше як місяць тому назад. Поводиться мені тут, можна сказати, дуже але. Перебував я колись у Канаді, то правда, що я там не дуже довго, але тут мені дуже добре. Робити майже нічого нема, бо фабрик тут дуже мало, а до того приїжджає кожного дня тисячі імігрантів з Європи.

Коли-б не нові залізні дороги, які тут будуються, то наразі зовсім погинув би, як і мучи. На разі, здається, майже працює робітників, бо земля стоїть пустою, а якщо обробляють її, то вживають найновіших хліборобських машин, так що машина зарозуміла і мовчить; забирають від неї готові машини збіжжя й ввозять до "елевейторів". Коло такої машини працює всього 3 — 4 робітники.

Тепер прошу тебе, дорогий брате, посприяти виробити для мене "ефедейвіт" і відіслати мені до Канади, бо тут навіть одного долара на день не можна заробити. Кожен носиться з думкою, щоб заробити на шиферну кар'єру й повернутися назад до Європи. Мені нема чого до дому повертати, бо ти знаєш, яку нуду мені вносив до Європи.

Отак обурюють бідний народ робітничі агенти. Обіцяють грошики на вербах, торгують ними, як худобою, а коли приїдуть до Аргентини, то приходиться з голоду й спеки помирати. Навіть нема до голови прикладити. Слідить їм косячиною мотузкою, як ліній завір, а сонце пече, що без наметів (заслона від сонця) не можна на днів показатися.

Тож ще раз тебе прошу, вириши мене з цього нещастя, бо приїдешся тут загинути.

В ЧИМ КОРИНЬ ЛИХА.

Часто можна побачити в буржуазних газетах, як робітників нарекають одні на другий в своїй горю, думаючи, що причиною того лиха є якийсь самий робітник, як і він. Хто в дійсності є причиною злиденного життя робітників і робітницю, про те ніхто не згадує. На те пани й видають газети, щоб обманувати робітників та представляти всю справу в неправдивому світлі.

Робітників, не читаючи своєї преси, вірять в ті брехні й потакують за панськими факоними брехунами. Дівчатка робітничі нарекають на тих, що мають чоловіків тому, що вони працюють у фабриках і мовляв, забирають роботу самотнім жінкам. Замужні робітничі борються тим, що їх чоловіки мало заробляють, або й зовсім не працюють і нема з чого живити. Фамільні робітничі нарекають на самотніх, що ті працюють в них жінки й діти й поможу того роботи не можуть дістати. Самотні нарекають на жонатих, що мовляв, фамільні приймають на "бред лану", а самотні не можуть там дістати.

Ось і маємо боротьбу невідомих робітників за існування, які лають одні на другий, заміщають того, щоб обидвати свої сили проти спільного ворога капіталіста. Капіталіст є причиною людського лиха й всіх тих злиденів, в яких переживають робітники й робітницю. Робітників є причиною свого власного нещастя хіба в тім розумінні, що не хочуть обидувати й сильними силами знищити корінь того лиха.

Сама жорстока діяльність повинна заставити робітників подумати над створенням сильної організації, яка знищить сьогоднішнє беззастовиство. Є певна підстава думати, що працюючи прозріють, бо безробіття, голод і нужда прибирають чимраз більші розміри.

ЩО РОБИТИ З ДІТЬМИ.

Пани давно зрозуміли своє положення, вони збільшують військову та поліційну, щоб вдержати себе, при чому, щоб і на дальші задержати такий порядок, в якому були-б пани й наші робіт.

Але ми повинні зі своєї сторони долати всіх старани, щоб такий стан річей змінився. Ми повинні збудувати сильну робітничу пресу й організацію, при помочі яких можна буде створити краще життя.

Миролюбов.

ПОСМЕРТНА ЗГДКА.

Наш молодий відаць Р.З.Т. в Ред. Б. К., з днем 10. березня ц. р. утратив одного зі своїх членів, П. Петра Романчука, який належав перше до відділу Р.З.Т. в Едмонтоні й опісля перенісся до місцевого відділу.

Похоронний Романчук походив з Буковини, села Шубрини, повіт Садатра. До Канади приїхав перше чотири роками й одкрив одного рідиного брата не мав тут більше нікого з рідних. В старім краю покинув стареньких родичів. Похоронний чинив 24 роки. Був передплачником "У.Р.В."

Працював весь час в сіенарській компанії, як заїздодорожник і дав про робітничу організацію й пресу. Ніколи не відказувався, коли треба було жертвувати на робітничі цілі, а давав сам, що міг, і заохочував других.

Похоронний Романчук, Романчука занявся його брат. Похоронний відбувся в неділю 11. березня ц. р. в Кемалуп, Б. К.

Наш відаць Р.З.Т. не брав участі тому, що похорон відбувався поверх 200 миль від нашої місцевості.

Однак ми з боєм в серцях склали до нього, дорогий товаришу, на сторінках твоєї улюбленої преси останнє прощання.

Прощай, дорогий, товаришу, хай земля буде тобі пером!

І Федорак.

Британія Біч, Б. К.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ТАНКИ.

Дня 3. березня ц. р. відбувся в Венкувер перший виступ українських народних танків.

Кантон Сала була запрошена річородною публікою. Це перед віднесенням журтими-можна було зауважити велике зацікавлення між присутніми, а головним між тими родичами, які посилали своїх дітей учиться танків.

На отворення черкві тов. Вільгош вилосило коротку промову, а відтак музика відіграла "Інтернаціонал", який всі присутні вислухали стоячи. Коли підніслася куртина і наші танцюристи показали на сцені, публіка пригнала їх гучними оплесками. Я не в критик, щоб ми дали правдивий осягу про наших танцюристів, але скажу те, що після осуду гадальців, краще не можуть вивчатися й танцюристи на театральних сценах. А що до виконання "нашими танцюристами" "Запорожців", то публіка не звала на їх втому, але своїми оплесками завертала їх два рази на сцену.

На разі говорив в англійській мові тов. Моріарті. Він в своїй промові вказав на користь роботи, яка ведеться при Українських Робітничих Домах. Відкрив українські народні танки відкрити й при кінці закликав всіх українських робітників і робі-

ПОДАКИ ГОЛОВНОМУ ЗАРЯДОВІ Р.З.Т.

Цєю дорогою складова ширшу товариську подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплату мені допомоги в сумі 105 доларів, які я отримав за час моєї недуги.

Рівночасно складова подяку опікунам хорих, які мене відвідували під час моєї недуги, а також складова ширшу подяку товаришам Гнатюкові і М. Гудулякові, що не жалували труду і приїжджали до мене з Тиміш.

Іван Мартинюк.

Форт Вільям, Онт.

ПЕРЕДПЛАТИ ЦИКАВИЙ ЖУРНАЛ ЗА УКРАЇНИ

Спілка Селянських Письменників на Радянській Україні видає місячний літературно-мистецький літописаний журнал "ПЛУГ".

Передплата на пів рік виносить 3 долари. Річну передплату, що заохотить одержувати журнал з додатками, повинні сплачувати 5 доларів, а за ці гроші одержати 1) Двадцять чисел журналу, що багатий змістом і гарно ілюстрований. 2) Альманах Пуг ч. 4 (груба книга). 3) Двадцять випусків "Веселої Книжки" (гумористичного оповідання).

Колі ж не хочете додатків, посилайте тільки 3 долари на самий журнал. Гроші треба вислати через банк, або в регістраційних листах, прямо на таку адресу:

PLUG
U.S.S.R.—UKRAINE—KHARKOV
С.Р.С.Р.—РАДЯНСЬКА УКРАЇНА
м. ХАРКІВ
Сергієвська площа, Московські райони, № 11, Периодостроу
ДВУ для журн. "Плуг".

КУПИТЕ ЮБІЛЕЙНІ ФОТОГРАФІЇ УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

Щоб увіковічнити пам'ять десятилітнього ювілею Товариства Українських Робітничо-Фармерських Дім, Центрального Виконавчий Комітет замовив і видав художній малюнок центрального будинку у Вінніпегу, який прикрашатиме помешкання кожного члена й членкині ТУРФДім та кожного українського робітника й фермера, який купить собі цей образок.

Малюнок є в трох кофарах і двох форматах. Перший менший формат — самий образок 6X9, а з бордюром 9X11 — коштує лише 25 центів штука.

Другий, більший формат 10½X16 самий лише малюнок, а з бордюром 13X19 надається для більших приміщень, головною для Українських Робітничих і Фармерських Домів. Більший малюнок коштує \$1.50.

Кожний робітник і фермер повинні набути собі хоч менший прекрасний образок за 25 центів.

Кожна робітничо-фермерська Інституція повинна набути собі більший малюнок за \$1.50.

Замовлення разом з належністю посилайте такі зараз на адресу:

UKRAINIAN LABOR-FARMER TEMPLE ASSOCIATION
Cor. Fritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

СВЯТКУВАННЯ ДРУГОЇ РІЧНИЦІ УКР. РОБ. ДОМУ.

Вест Торонто, Онт.

Дня 26. злотого ц. р. відбувся в Укр. Роб. Домі в Вест-Торонто концерт-митинг з нагоди другої річниці відкриття Укр. Роб. Дому.

Про самий концерт нема потреби багато писати тому, що всьо відбулося як найкраще. Мистецьку програму виконував хор і мандолинова оркестра.

Бесідників також не бракувало. Перший промовляв т. Бойчук з Торонто. Тов. Бойчук був перемучений і не говорив багато тому, що він як делегат сьомого з'їзду ТУРФДім, мав давати того дня звіт у Кічнер, Онт.

Слідувачий промовляв т. Стефанішкін, також з Торонто. Він говорив довгий час про ТУРФДім та його здобутки за минулі кілька років. Також зупинився довше на "наших" такі мислех довше-колюбих та клери, які робили всьо в їх силі, щоб організовані робітники в Торонто не дістали театрального лаису на Укр. Роб. Домі. Однак, всі їх зусилля пішли на нівець, бо лаисні такі пошастало дістати.

При кінці своєї промови т. Стефанішкін закликав присутніх, щоб жертвували на сплату дову Укр. Роб. Дому в Вест Торонто. На Во го закликав поспішати з дарами слідувачий товаришів і товаришів:

Петро Волчок \$20.00; Іван Гудима \$15.00; по \$10.00: Петро Юревіч, М. Мельник, Н. Е. Грядірь, Н. Піагирій; по \$5.00: Д. Вітоник, Н. Березинський, В. Качала, П. Думановський, І. Марчак, О. Пасичник, А. Коляк, Д. Туріло, Ю. Мисевич, М. Кумир, О. Корупа, т-ка В. Марчак, К. Томашівський, П. Качала, С. Кулик, Я. Михайлюк, Е. Теретук, Н. Рибаченко, В. Бойлік, С. Андрійко, Я. Гуменюк, С. Вербицький, т-ка М. Гонтар, т-ка Ю. Панович, Е. Кривальчук, М. Стенюк, Ф. Музика, П. Мойсей; Стефанішкін \$4.00; по \$2.00: П. Бабуняк, М. Білий, Ю. Гуменюк, І. Самбірський, Ф. Зборювський, т-ка А. Качала; П. Весоловський \$1.00. Дрібною колекції \$8.10. Разом \$240.10.

Всім жертводавцям ширша подяка. Н. Е. Грядірь.

ЩО РОБИТИ З ДІТЬМИ.

Наша організація ТУРФДім є організацією, що має за завдання ширити освіту між українськими працюючими населенням в Канаді. Відділи ТУРФДім мають свої бібліотеки для читання, устроюють лекції, дебати, предствалення, концерти і т. п. Все це має освітній характер.

Ми знаємо, що читання можна небути знання в найкращий спосіб. Коли ми читаємо, нам не треба бути в певній місці і в певний час, щоб довідатися про певну подію. Отже це є найкращий, згадано найкращий спосіб черпання освіти. Другий спосіб освіти є лекції. Тут вже дорочне коштує, бо лектор трітуть більше часу, але за те цей спосіб є вже вшійний, бо лектор розкаже ширше і ясніше а навіть пояснить незрозуміле. Відтак маємо рухомі образки. Тут вже бачимо дію, хоч не чуємо мови. А найкращішою гадузкою освіти, хоч правда найдорочнішою, є предствалення живою образою. Тут ми маємо дію і живі слова. Отже ТУРФДім старатися дати тих живих образів, себто предствалення, якнайбільше, бо з цього є найбільше користі.

Ми відємо на предствалення, щоб дечого навчитися. Відємо також на концерти, щоб почути українську пісню, музику і т. д. Відємо самі і беремо своїх дітей, щоб і вони побачили ті живі образи, яких не побачать в інших місцях. Беремо ми своїх дітей тим більше, бо вони не мали нагоди бачити і чути таких дій, які ми, дорослі, нераз бачили і переживали в старім краю. Коли ми беремо своїх дітей з собою, то тільки на те, щоб вони чогось навчилися. Є такі родичі, що не мають нагоди лишити дітей дома і також беруть їх з собою. З такими дітьми є багато клопоту, бо не малі діти і їм або вкучитися силіть, або й за тяжкий воздух і вони починають непокійтисся, а часами і голосно протестують.

Але візьмім діти в віці від 7 до 12 літ. Звичайно (в нас таке буває), діти даються певні кірсила наперед і в ти рази. Вибирається одного товариша, щоб мав нагляд над ними. І коли ми подивимося на них, то бачимо, що між ними є далеко більший рух і між дорослими. Вони сидять неспокійно, оглядаються, а навіть одно другого зачіпає руками. Ми часами звертаємо більше уваги на них, як на те, що діється на сцені. За довгий час ми вже починаємо говорити, що діти перешкаджають. Відтак починаємо підносити, чи не можна-б щось зробити, щоб усунути перешкоду. Обидуємо на всі боки і з того всього виходить, що вихід є тільки такий, щоб їх лишити дома.

Подумаємо тепер, чи можна відібрати від дітей нагоду бути присутніми на згаданих підприємствах. Що з того вийде? Коротко сказавши, коли хочемо, як кажеться, щоб діти приїшли нам на зміну, вони мусять бути з нами і брати примір з нас. Не можемо тут ніяк говорити: що робити з дітьми? Ми повинні знати, що діти мають бути там, де є ми. За справа залежить від родичів. Треба пригадувати родичам, щоб вони присягнули більше уваги.

А покищо, діти мають бути з нами. Член.

ПОДАКИ ГОЛОВНОМУ ЗАРЯДОВІ Р.З.Т.

Цєю дорогою складова ширшу товариську подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплату мені допомоги в сумі 105 доларів, які я отримав за час моєї недуги.

Рівночасно складова подяку опікунам хорих, які мене відвідували під час моєї недуги, а також складова ширшу подяку товаришам Гнатюкові і М. Гудулякові, що не жалували труду і приїжджали до мене з Тиміш.

Іван Мартинюк.

Форт Вільям, Онт.

ПЕРЕДПЛАТИ ЦИКАВИЙ ЖУРНАЛ ЗА УКРАЇНИ

Спілка Селянських Письменників на Радянській Україні видає місячний літературно-мистецький літописаний журнал "ПЛУГ".

Передплата на пів рік виносить 3 долари. Річну передплату, що заохотить одержувати журнал з додатками, повинні сплачувати 5 доларів, а за ці гроші одержати 1) Двадцять чисел журналу, що багатий змістом і гарно ілюстрований. 2) Альманах Пуг ч. 4 (груба книга). 3) Двадцять випусків "Веселої Книжки" (гумористичного оповідання).

Колі ж не хочете додатків, посилайте тільки 3 долари на самий журнал. Гроші треба вислати через банк, або в регістраційних листах, прямо на таку адресу:

PLUG
U.S.S.R.—UKRAINE—KHARKOV
С.Р.С.Р.—РАДЯНСЬКА УКРАЇНА
м. ХАРКІВ
Сергієвська площа, Московські райони, № 11, Периодостроу
ДВУ для журн. "Плуг".

КУПИТЕ ЮБІЛЕЙНІ ФОТОГРАФІЇ УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

Щоб увіковічнити пам'ять десятилітнього ювілею Товариства Українських Робітничо-Фармерських Дім, Центрального Виконавчий Комітет замовив і видав художній малюнок центрального будинку у Вінніпегу, який прикрашатиме помешкання кожного члена й членкині ТУРФДім та кожного українського робітника й фермера, який купить собі цей образок.

Малюнок є в трох кофарах і двох форматах. Перший менший формат — самий образок 6X9, а з бордюром 9X11 — коштує лише 25 центів штука.

Другий, більший формат 10½X16 самий лише малюнок, а з бордюром 13X19 надається для більших приміщень, головною для Українських Робітничих і Фармерських Домів. Більший малюнок коштує \$1.50.

Кожний робітник і фермер повинні набути собі хоч менший прекрасний образок за 25 центів.

Кожна робітничо-фермерська Інституція повинна набути собі більший малюнок за \$1.50.

Замовлення разом з належністю посилайте такі зараз на адресу:

UKRAINIAN LABOR-FARMER TEMPLE ASSOCIATION
Cor. Fritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

СВЯТКУВАННЯ ДРУГОЇ РІЧНИЦІ УКР. РОБ. ДОМУ.

Вест Торонто, Онт.

Дня 26. злотого ц. р. відбувся в Укр. Роб. Домі в Вест-Торонто концерт-митинг з нагоди другої річниці відкриття Укр. Роб. Дому.

Про самий концерт нема потреби багато писати тому, що всьо відбулося як найкраще. Мистецьку програму виконував хор і мандолинова оркестра.

Бесідників також не бракувало. Перший промовляв т. Бойчук з Торонто. Тов. Бойчук був перемучений і не говорив багато тому, що він як делегат сьомого з'їзду ТУРФДім, мав давати того дня звіт у Кічнер, Онт.

Слідувачий промовляв т. Стефанішкін, також з Торонто. Він говорив довгий час про ТУРФДім та його здобутки за минулі кілька років. Також зупинився довше на "наших" такі мислех довше-колюбих та клери, які робили всьо в їх силі, щоб організовані робітники в Торонто не дістали театрального лаису на Укр. Роб. Домі. Однак, всі їх зусилля пішли на нівець, бо лаисні такі пошастало дістати.

При кінці своєї промови т. Стефанішкін закликав присутніх, щоб жертвували на сплату дову Укр. Роб. Дому в Вест Торонто. На Во го закликав поспішати з дарами слідувачий товаришів і товаришів:

Петро Волчок \$20.00; Іван Гудима \$15.00; по \$10.00: Петро Юревіч, М. Мельник, Н. Е. Грядірь, Н. Піагирій; по \$5.00: Д. Вітоник, Н. Березинський, В. Качала, П. Думановський, І. Марчак, О. Пасичник, А. Коляк, Д. Туріло, Ю. Мисевич, М. Кумир, О. Корупа, т-ка В. Марчак, К. Томашівський, П. Качала, С. Кулик, Я. Михайлюк, Е. Теретук, Н. Рибаченко, В. Бойлік, С. Андрійко, Я. Гуменюк, С. Вербицький, т-ка М. Гонтар, т-ка Ю. Панович, Е. Кривальчук, М. Стенюк, Ф. Музика, П. Мойсей; Стефанішкін \$4.00; по \$2.00: П. Бабуняк, М. Білий, Ю. Гуменюк, І. Самбірський, Ф. Зборювський, т-ка А. Качала; П. Весоловський \$1.00. Дрібною колекції \$8.10. Разом \$240.10.

Всім жертводавцям ширша подяка. Н. Е. Грядірь.

ЩО РОБИТИ З ДІТЬМИ.

Наша організація ТУРФДім є організацією, що має за завдання ширити освіту між українськими працюючими населенням в Канаді. Відділи ТУРФДім мають свої бібліотеки для читання, устроюють лекції, дебати, предствалення, концерти і т. п. Все це має освітній характер.

Ми знаємо, що читання можна небути знання в найкращий спосіб. Коли ми читаємо, нам не треба бути в певній місці і в певний час, щоб довідатися про певну подію. Отже це є найкращий, згадано найкращий спосіб черпання освіти. Другий спосіб освіти є лекції. Тут вже дорочне коштує, бо лектор трітуть більше часу, але за те цей спосіб є вже вшійний, бо лектор розкаже ширше і ясніше а навіть пояснить незрозуміле. Відтак маємо рухомі образки. Тут вже бачимо дію, хоч не чуємо мови. А найкращішою гадузкою освіти, хоч правда найдорочнішою, є предствалення живою образою. Тут ми маємо дію і живі слова. Отже ТУРФДім старатися дати тих живих образів, себто предствалення, якнайбільше, бо з цього є найбільше користі.

Ми відємо на предствалення, щоб дечого навчитися. Відємо також на концерти, щоб почути українську пісню, музику і т. д. Відємо самі і беремо своїх дітей, щоб і вони побачили ті живі образи, яких не побачать в інших місцях. Беремо ми своїх дітей тим більше, бо вони не мали нагоди бачити і чути таких дій, які ми, дорослі, нераз бачили і переживали в старім краю. Коли ми беремо своїх дітей з собою, то тільки на те, щоб вони чогось навчилися. Є такі родичі, що не мають нагоди лишити дітей дома і також беруть їх з собою. З такими дітьми є багато клопоту, бо не малі діти і їм або вкучитися силіть, або й за тяжкий воздух і вони починають непокійтисся, а часами і голосно протестують.

Але візьмім діти в віці від 7 до 12 літ. Звичайно (в нас таке буває), діти даються певні кірсила наперед і в ти рази. Вибирається одного товариша, щоб мав нагляд над ними. І коли ми подивимося на них, то бачимо, що між ними є далеко більший рух і між дорослими. Вони сидять неспокійно, оглядаються, а навіть одно другого зачіпає руками. Ми часами звертаємо більше уваги на них, як на те, що діється на сцені. За довгий час ми вже починаємо говорити, що діти перешкаджають. Відтак починаємо підносити, чи не можна-б щось зробити, щоб усунути перешкоду. Обидуємо на всі боки і з того всього виходить, що вихід є тільки такий, щоб їх лишити дома.

Подумаємо тепер, чи можна відібрати від дітей нагоду бути присутніми на згаданих підприємствах. Що з того вийде? Коротко сказавши, коли хочемо, як кажеться, щоб діти приїшли нам на зміну, вони мусять бути з нами і брати примір з нас. Не можемо тут ніяк говорити: що робити з дітьми? Ми повинні знати, що діти мають бути там, де є ми. За справа залежить від родичів. Треба пригадувати родичам, щоб вони присягнули більше уваги.

А покищо, діти мають бути з нами. Член.

ПОДАКИ ГОЛОВНОМУ ЗАРЯДОВІ Р.З.Т.

Цєю дорогою складова ширшу товариську подяку Головному Зарядові Р.З.Т. за виплату мені допомоги в сумі 105 доларів, які я отримав за час моєї недуги.

Рівночасно складова подяку опікунам хорих, які мене відвідували під час моєї недуги, а також складова ширшу подяку товаришам Гнатюкові і М. Гудулякові, що не жалували труду і приїжджали до мене з Тиміш.

Іван Мартинюк.

Форт Вільям, Онт.

ПЕРЕДПЛАТИ ЦИКАВИЙ ЖУРНАЛ ЗА УКРАЇНИ

Спілка Селянських Письменників на Радянській Україні видає місячний літературно-мистецький літописаний журнал "ПЛУГ".

Передплата на пів рік виносить 3 долари. Річну передплату, що заохотить одержувати журнал з додатками, повинні сплачувати 5 доларів, а за ці гроші одержати 1) Двадцять чисел журналу, що багатий змістом і гарно ілюстрований. 2) Альманах Пуг ч. 4 (груба книга). 3) Двадцять випусків "Веселої Книжки" (гумористичного оповідання).

Колі ж не хочете додатків, посилайте тільки 3 долари на самий журнал. Гроші треба вислати через банк, або в регістраційних листах, прямо на таку адресу:

PLUG
U.S.S.R.—UKRAINE—KHARKOV
С.Р.С.Р.—РАДЯНСЬКА УКРАЇНА
м. ХАРКІВ
Сергієвська площа, Московські райони, № 11, Периодостроу
ДВУ для журн. "Плуг".

КУПИТЕ ЮБІЛЕЙНІ ФОТОГРАФІЇ УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

Щоб увіковічнити пам'ять десятилітнього ювілею Товариства Українських Робітничо-Фармерських Дім, Центрального Виконавчий Комітет замовив і видав художній малюнок центрального будинку у Вінніпегу, який прикрашатиме помешкання кожного члена й членкині ТУРФДім та кожного українського робітника й фермера, який купить собі цей образок.

Малюнок є в трох кофарах і двох форматах. Перший менший формат — самий образок 6X9, а з бордюром 9X11 — коштує лише 25 центів штука.

Другий, більший формат 10½X16 самий лише малюнок, а з бордюром 13X19 надається для більших приміщень, головною для Українських Робітничих і Фармерських Домів. Більший малюнок коштує \$1.50.

Кожний робітник і фермер повинні набути собі хоч менший прекрасний образок за 25 центів.

Кожна робітничо-фермерська Інституція повинна набути собі більший малюнок за \$1.50.

Замовлення разом з належністю посилайте такі зараз на адресу:

UKRAINIAN LABOR-FARMER TEMPLE ASSOCIATION
Cor. Fritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

СВЯТКУВАННЯ ДРУГОЇ РІЧНИЦІ УКР. РОБ. ДОМУ.

Вест Торонто, Онт.

Дня 26. злотого ц. р. відбувся в Укр. Роб. Домі в Вест-Торонто концерт-митинг з нагоди другої річниці відкриття Укр. Роб. Дому.

Про самий концерт нема потреби багато писати тому, що всьо відбулося як найкраще. Мистецьку програму виконував хор і мандолинова оркестра.

Бесідників також не бракувало. Перший промовляв т. Бойчук з Торонто. Тов. Бойчук був перемучений і не говорив багато тому, що він як делегат сьомого з'їзду ТУРФДім, мав давати того дня звіт у Кічнер, Онт.

Слідувачий промовляв т. Стефанішкін, також з Торонто. Він говорив довгий час про ТУРФДім та його здобутки за минулі кілька років. Також зупинився довше на "наших" такі мислех довше-колюбих та клери, які робили всьо в їх силі, щоб організовані робітники в Торонто не дістали театрального лаису на Укр. Роб. Домі. Однак, всі їх зусилля пішли на нівець, бо лаисні такі пошастало дістати.

При кінці своєї промови т. Стефанішкін закликав присутніх, щоб жертвували на сплату дову Укр. Роб. Дому в Вест Торонто. На Во го закликав поспішати з дарами слідувачий товаришів і товаришів:

Петро Волчок \$20.00; Іван Гудима \$15.00; по \$10.00: Петро Юревіч, М. Мельник, Н. Е. Грядірь, Н. Піагирій; по \$5.00: Д. Вітоник, Н. Березинський, В. Качала, П. Думановський, І. Марчак, О. Пасичник, А. Коляк, Д. Туріло, Ю. Мисевич, М. Кумир, О. Корупа, т-ка В. Марчак, К. Томашівський, П. Качала, С. Кулик, Я. Михайлюк, Е. Теретук, Н. Рибаченко, В. Бойлік, С. Андрійко, Я. Гуменюк, С. Вербицький, т-ка М. Гонтар, т-ка Ю. Панович, Е. Кривальчук, М. Стенюк, Ф. Музика, П. Мойсей; Стефанішкін \$4.00; по \$2.00: П. Бабуняк, М. Білий, Ю. Гуменюк, І. Самбірський, Ф. Зборювський, т-ка А. Качала; П. Весоловський \$1.00. Дрібною колекції \$8.10. Разом \$240.10.

Всім жертводавцям ширша подяка. Н. Е. Грядірь.

ЩО РОБИТИ З ДІТЬМИ.

Наша організація ТУРФДім є організацією, що має за завдання ширити освіту між українськими працюючими населенням в Канаді. Відділи ТУРФДім мають свої бібліотеки для читання, устроюють лекції, дебати, предствалення, концерти і т. п. Все це має освітній характер.

Ми знаємо, що читання можна небути знання в найкращий спосіб. Коли ми читаємо, нам не треба бути в певній місці і в певний час, щоб довідатися про певну подію. Отже це є найкращий, згадано найкращий спосіб черпання освіти. Другий спосіб освіти є лекції. Тут вже дорочне коштує, бо лектор трітуть більше часу, але за те цей спосіб є вже вшійний, бо лектор розкаже ширше і ясніше а навіть пояснить незрозуміле. Відтак маємо рухомі образки. Тут вже бачимо дію, хоч не чуємо мови. А найкращішою гадузкою освіти, хоч правда найдорочнішою, є предствалення живою образою. Тут ми маємо дію і живі слова. Отже ТУРФДім старатися дати тих живих образів, себто предствалення, якнайбільше, бо з цього є найбільше користі.

Ми відємо на предствалення, щоб дечого навчитися. Відємо також на концерти, щоб почути українську пісню, музику і т. д. Відємо самі і беремо своїх дітей, щоб і вони побачили ті живі образи, яких не побачать в інших місцях. Беремо ми своїх дітей тим більше, бо вони не мали нагоди бачити і чути таких дій, які ми, дорослі, нераз бачили і переживали в старім краю. Коли ми беремо своїх дітей з собою, то тільки на те, щоб вони чогось навчилися. Є такі родичі, що не мають нагоди лишити дітей дома і також беруть їх з собою. З такими дітьми є багато клопоту, бо не малі діти і їм або вкучитися силіть, або й за тяжкий воздух і вони починають непокійтисся, а часами і голосно протестують.

Але візьмім діти в віці від 7 до 12 літ. Звичайно (в нас таке буває), діти даються певні кірсила наперед і в ти рази. Вибирається одного товариша, щоб мав нагляд над ними. І коли ми подивимося на них, то бачимо, що між ними є далеко більший рух і між дорослими. Вони сидять неспокійно, оглядаються, а навіть одно другого зачіпає руками. Ми часами звертаємо більше уваги на них, як на те, що діється на сцені. За довгий час ми вже починаємо говорити, що діти перешкаджають. Відтак починаємо підносити, чи не можна-б щось зробити, щоб усунути перешкоду. Обидуємо на всі боки і з того всього виходить, що вихід є тільки такий, щоб їх лишити дома.

Подумаємо тепер, чи можна відібрати від дітей нагоду бути присутніми на згаданих підприємствах. Що з того вийде? Коротко сказавши, коли хочемо, як кажеться, щоб діти приїшли нам на зміну, вони мусять бути з нами і брати примір з нас. Не можемо тут ніяк говорити: що робити з дітьми? Ми повинні знати, що діти мають бути там, де є ми. За справа залежить від родичів. Треба пригадувати родичам,